

Procházka Litovlí

Vítejte v Litovli, městečku ležícím na šesti ramenech řeky Moravy, romanticky nazývaném Hanácké Benátky. Ani v Litovli, stejně jako v italských Benátkách, nechybí kostel sv. Marka. Projděte se s námi malebnými uličkami a vychutnejte poklidnou atmosféru tohoto desetitisícového královského města. Litovel se pyšní řadou památek. Navštívit můžete městské muzeum a muzeum harmonik, různé kulturní a sportovní akce. Milovníci přírody mohou načerpat energii v krásných parcích a okolních lesích. Odpočinout si můžete v útulných restauracích s letními zahrádkami nebo si dopřát jedinečný pohled na město a jeho okolí z ptací perspektivy. Turisticky přitažlivé je i širší okolí s krápníkovými jeskyněmi, hrady a zámky, muzei, řadou naučných stezek pro pěší i cyklisty v nádherné přírodě, také vodáci si přijdou na své... Návštěva regionu nabízí spoustu zážitků pro každého. Věříme, že se do Litovle budete rádi vracet.

- 1. Radnice a radniční věž** – původně sídlo rychtáře, pak panské sídlo a od poloviny 16. století radnice. O 65 metrů vysoké radniční věži se říká, že je nejvyšší věž na Moravě. Myslí se tím, na řece Moravě, věž totiž stojí přímo na jednom z jejích ramen. Patří k dominantám města a je veřejnosti přístupná.
- 2. Morový sloup** – od roku 1724 zdobí náměstí Přemysla Otakara sochařské dílo Václava Rendera, který je mimo jiné také autorem sousoší Nejsvětější Trojice v Olomouci (památky na seznamu UNESCO).
- 3. Langův dům** – nejstarší měšťanský dům v Litovli a jeden z památkově nejhodnotnějších objektů města. Hlavní vchod tvoří půlkruhově bohatě zdobený renesanční portál se znakem soukenického cechu a znakem města.
- 4. Schody k Nečizu** – působivá technická památka – kamenné schodiště k rameni řeky Moravy zvanému Nečiz, protékajícímu pod radniční věží a náměstím.
- 5. Šerhovní ulička** – osobitá, částečně zaklenutá úzká ulička vedoucí podél jednoho z ramen řeky Moravy. Atmosféra Šerhovní uličky se nedá přirovnat k žádnému jinému místu ve městě.
- 6. Kaple sv. Jiří** – vzácná pozdně gotická kaple z roku 1484 patří k ozdobám města. V jejím interiéru se nacházejí cenné malby. Dochovala se v původní pozdně gotické podobě bez přestaveb.
- 7. Kostel sv. Marka** – původně gotický kostel z počátku 14. století, který má stejné zasvěcení jako slavný chrám v italských Benátkách, prošel mnoha přestavbami. Kolem kostela býval městský hřbitov.
- 8. Dům soukenického cechu, dnes městská knihovna** – dům soukenického cechu z 16. století, pozdější špitál, byl postaven bezprostředně u městských hradeb. V obvodové zdi se dosud zachovaly jejich část i s ochozem.
- 9. Svatojánský most** – nejstarší funkční kamenný most na Moravě a po mostě v Písku a Karlově mostě v Praze třetí nejstarší v ČR. Svatojánský most z doby před rokem 1592 patří k nejkrásnějším stavbám ve městě. Měří přibližně 60 metrů, stojí na 6 pilířích a uprostřed je osazen sochou sv. Jana Nepomuckého (1718).

- 10. Kolářova vila** – malebná vila stojí na okraji parku u rybníka od roku 1923. Členitá stavba na ulici Kollárova nese jméno po svém původním majiteli dr. Kolářovi, který si zde zřídil svou notářskou praxi.
- 11. Socha Gustava Frišenského** – slavný prvorepublikový profesionální zápasník prožil mnoho let v Litovli a je zde i pochován.
- 12. Gymnázium Jana Opletala** – neorenesanční reprezentativní budova gymnázia na břehu Uničovského rybníka je zasazena do romantického prostředí Smetanových sadů. Byla postavena v letech 1903–1904.
- 13. Pamětní deska a busta Jana Opletala** – student litovelského gymnázia Jan Opletal se stal první obětí protiněmeckých studentských demonstrací v Praze v říjnu roku 1939.
- 14. Socha T. G. Masaryka** – před budovou gymnázia Jana Opletala byla v roce 1948 odhalena socha prvního prezidenta. Po třiceti letech ji komunisté odstranili. Znovu odhalena byla v roce 1990.
- 15. Památník Václava Sochy** – Sochův kámen s pamětní deskou připomíná prvního českého starostu Litovle.
- 16. Památník tornáda** – při vstupu do parku za Husovým sborem byl roku 2008 vztyčen sloupek na památku obnovy parků po tornádu, které postihlo Litovel 9. 6. 2004.
- 17. Husův sbor** – budova byla postavena roku 1892 jako sokolovna. Po devastaci za 1. světové války ji koupilo město a v roce 1923 pak prodalo Církvi československé husitské, která z ní vybudovala Husův sbor.
- 18. Sochova vila** – vilu z roku 1910 si postavil první český starosta Václav Socha a do vchodu zasadil původní renesanční portál radnice z roku 1572.
- 19. Hradby** – kamenné hradby pochází z 1. třetiny 14. století a jejich zbytky se dochovaly na několika místech.
- 20. Švédská deska** – Švédská deska připomíná nejtragičtější období v historii města – třicetiletou válku. Deska byla vsazena roku 1652 a překlád byl instalován roku 1948. Nachází se ve zbytku hradeb. Ke konci třicetileté války, roku 1643, bylo město dobyto a vyplněno švédskými vojáky. Hradby kolem města byly zcela rozbořeny.

- 21. Muzeum** – budova muzea stojí na místě bývalé střelnice. Po poslední přestavbě počátkem 21. století v přízemí vznikla restaurace a v patře prostory muzea. Stálá expozice představuje řemesla, krátkodobé výstavy jsou zaměřeny na různá témata.
- 22. Hydrocentrála** – v rámci regulace řeky Moravy ve 30. letech 20. století byla postavena ve funkcionalistickém stylu městská hydrocentrála.
- 23. Muzeum harmonik** – největší muzeum harmonik ve střední Evropě je v Litovli otevřeno od roku 2011. Na 230 harmonik starých až 150 let je k vidění v unikátní soukromé sbírce v Javoříčské ulici.

Mimo mapu:

- 24. Kostel sv. Filipa a Jakuba** – kostel ze 14. století, který stojí uprostřed Staroměstského náměstí, byl v roce 1692 výrazně přestavěn. Na památku švédských válek sem byly zazděny kamenné dělové koule.
- 25. Vila Gustava Frišenského** – známý silák a profesionální zápasník, prvorepublikový mistr sportu, prožil v Litovli více než polovinu svého života. Jeho vila stojí v ulici, která rovněž nese jeho jméno.
- 26. Pivovar** – v litovelském pivovaru se vaří pivo od roku 1893. Nepřetržitě už druhé století vaří pivovar v Litovli pivo, které se svou nezaměnitelnou chutí, lahodnou hořkostí a přirozenou barvou prosadilo nejen ve své domovině, ale i v zahraničí.
- 27. Hrob Gustava Frišenského** – slavný zápasník Gustav Frišenský, pronásledovaný všemi režimy, zemřel 6. dubna 1957 v 78 letech. Na jeho hrobě je symbolicky postaven kalich vítězství.

SÍDLIŠTĚ VÍTEZNÁ

